

COVID-19-vaccinatie 5- tot en met 11-jarigen en inzet bivalente vaccins

Nr. 2023/01, Den Haag, 10 januari 2023

Samenvatting

Gezondheidsraad

De Gezondheidsraad heeft in januari 2022 geadviseerd over COVID-19-vaccinatie van 5- tot en met 11-jarigen. Omdat de epidemiologische situatie sindsdien is veranderd en er weer nieuwe wetenschappelijke gegevens beschikbaar zijn, heeft de Commissie Vaccinaties COVID-19 opnieuw gekeken naar nut en noodzaak van primaire vaccinatie en revaccinatie voor deze groep. De commissie heeft zich daarbij gebaseerd op de vaste criteria die de Gezondheidsraad gebruikt bij de advisering over vaccinaties en op *Toepassingskader revaccinatie tegen COVID-19*.

Ziektelast beperkt

Sinds de omikronvariant dominant is, is het risico op ernstige COVID-19 door een SARS-CoV-2-infectie gering bij de meeste kinderen van 5 tot en met 11 jaar. Bij kinderen met ernstige onderliggende medische aandoeningen is dat risico hoger, maar in absolute zin nog steeds gering. Het gaat bijvoorbeeld om kinderen met het syndroom van Down of met

een hartaandoening, een afweerstoornis of een longaandoening (anders dan astma).

Een zeldzame, maar zeer ernstige complicatie van COVID-19 is het *multisystem inflammatory syndrome in children* (MIS-C), dat ook bij kinderen zonder onderliggende medische aandoeningen kan optreden. Om daar bescherming tegen te bieden adviseerde de Gezondheidsraad eind 2021 en begin 2022 om COVID-19-vaccinatie beschikbaar te stellen voor kinderen van 5 tot en met 11 jaar. Daarbij werd opgemerkt dat kinderen die al COVID-19 hebben doorgemaakt zich niet vanwege MIS-C hoeven te laten vaccineren. MIS-C wordt namelijk vrijwel altijd gezien bij een eerste infectie en nauwelijks bij herinfectie. Omdat inmiddels ten minste 90% van alle kinderen van 5 tot en met 11 jaar een SARS-CoV-2-infectie heeft doorgemaakt, is het aantal kinderen dat nu nog risico loopt op MIS-C zeer beperkt, te meer omdat de kans op MIS-C na een infectie met omikron veel kleiner is dan na infectie met eerdere varianten van het virus.

Na een ernstig beloop van COVID-19 kunnen kinderen langdurige klachten houden. Of dit zogeheten post-COVID-syndroom ook optreedt bij kinderen die milde COVID-19 hebben doorgemaakt is onvoldoende bekend.

Vaccin werkzaam en veilig

Er is inmiddels veel ervaring opgedaan met het vaccineren van 5 tot en met 11-jarigen met het BioNTech/Pfizer-vaccin. Uit gegevens blijkt dat vaccinatie bescherming biedt tegen ernstige COVID-19. Ook blijkt dat die bescherming bij de omikronvariant lager is dan bij de eerdere deltavariant en dat de bescherming na verloop van tijd ook sneller afneemt. De ervaringen met vaccinatie hebben bevestigd dat de bijwerkingen van mRNA-vaccins bij kinderen doorgaans mild en tijdelijk zijn. Myocarditis/pericarditis, een zeldzame bijwerking die kan optreden als gevolg van vaccinatie met een mRNA-vaccin, kent bij kinderen doorgaans een mild beloop.

De bescherming door vaccinatie met bivalente vaccins is naar verwachting minstens zo goed

als door de monovalente vaccins, met een vergelijkbare veiligheid.

Uit onderzoek onder volwassenen blijkt dat de combinatie van een doorgemaakte infectie en vaccinatie leidt tot een bredere afweerrespons dan alleen vaccinatie. Het is niet bekend of dat bij kinderen ook het geval is.

Geactualiseerd advies

De commissie is van oordeel dat het, gegeven de huidige epidemiologische situatie en op basis van de huidige stand van de wetenschap, gepast is om het beleid voor COVID-19-vaccinatie van kinderen van 5 tot en met 11 jaar nu bij te stellen. Zij adviseert om vaccinatie alleen aan te bieden aan kinderen van 5 tot en met 11 jaar met een ernstige onderliggende medische aandoening. Voor deze groep met een verhoogd risico op een ernstig beloop van COVID-19 kan vaccinatie gezondheidswinst opleveren. Dit advies is in lijn met het recente Gezondheidsraadadvies over kinderen van 6 maanden tot 6 jaar. Het advies betreft zowel

primaire vaccinatie als revaccinatie (herhaalprik).

In uitzonderlijke gevallen kan vaccinatie of revaccinatie van een kind worden overwogen om zo indirecte bescherming te bieden aan een kwetsbare huisgenoot die zelf niet gevaccineerd kan worden. Dat kan indirect ook voordeel voor het kind zelf opleveren, bijvoorbeeld omdat het zorgt voor minder stress en sociale beperkingen. De commissie adviseert om (re)vaccinatie ook in die gevallen beschikbaar te stellen. De commissie benadrukt dat het belangrijk is dat er begrijpelijke informatie beschikbaar is voor ouders, zodat zij een weloverwogen keuze kunnen maken en – als zij ervoor kiezen hun kind te laten vaccineren – goed geïnformeerd toestemming kunnen geven.

De commissie spreekt geen voorkeur uit voor een monovalent of bivalent mRNA-vaccin en adviseert binnen de kaders van dit advies de keuze van het mRNA-vaccin voor de primaire reeks en revaccinatie over te laten aan de

uitvoeringsorganisatie, op basis van de actueel circulerende stammen en registratiestatus en beschikbaarheid van vaccins. Dit geldt voor kinderen en volwassenen. De commissie geeft wel de voorkeur aan vaccinatie met het BioNTech/Pfizer-vaccin bij kinderen van 5 tot en met 11 jaar, gezien de mildere bijwerkingen dan na vaccinatie met het Moderna-vaccin.

De Gezondheidsraad, ingesteld in 1902, is een adviesorgaan met als taak de regering en het parlement ‘voor te lichten over de stand der wetenschap ten aanzien van vraagstukken op het gebied van de volksgezondheid en het gezondheids(zorg)onderzoek’ (art. 22 Gezondheidswet).

De Gezondheidsraad ontvangt de meeste adviesvragen van de bewindslieden van Volksgezondheid, Welzijn en Sport; Infrastructuur en Waterstaat; Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De raad kan ook op eigen initiatief adviezen uitbrengen, en ontwikkelingen of trends signaleren die van belang zijn voor het overheidsbeleid.

De adviezen van de Gezondheidsraad zijn openbaar en worden als regel opgesteld door multidisciplinaire commissies van – op persoonlijke titel benoemde – Nederlandse en soms buitenlandse deskundigen.

U kunt dit document downloaden van www.gezondheidsraad.nl.

Deze publicatie kan als volgt worden aangehaald:
Gezondheidsraad. COVID-19-vaccinatie 5- tot en met 11-jarigen en inzet bivalente vaccins.
Den Haag: Gezondheidsraad 2023; publicatienr. 2023/01.

Auteursrecht voorbehouden